

Notitie : Quickscan flora en fauna 'Beatrixsingel 1a' te Veghel

Datum : 20 oktober 2017
Opdrachtgever : Area wonen
Projectnummer : 211x09466
Opgesteld door : ir. M.J.I.C. van de Schoot
Interne controle: : ing. M. Koen

Voor alle ruimtelijke ontwikkelingen geldt dat deze in overeenstemming met de Wet natuurbescherming moeten worden uitgevoerd. Ten behoeve van een bestemmingsplanwijziging voor het intern verbouwen van een oude school tot appartementen en de bouw van enkele nieuwe appartementen hier aan vast, is door middel van een verkennend flora- en faunaonderzoek (quickscan) een beoordeling gemaakt van de mogelijke effecten die het plan zal hebben op beschermde natuurwaarden. Hierdoor wordt duidelijk of het plan in overeenstemming is met de natuurwetgeving.

De bescherming van de natuur is per 1 januari 2017 in Nederland vastgelegd in de Wet natuurbescherming (Wnb). Deze wet vormt voor wat betreft soortenbescherming en gebiedsbescherming een uitwerking van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Omtrent houtopstanden is de voormalige nationale Boswet eveneens in de Wet natuurbescherming opgenomen. Daarnaast vindt beleidsmatige gebiedsbescherming plaats door middel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Werkwijze quickscan flora en fauna

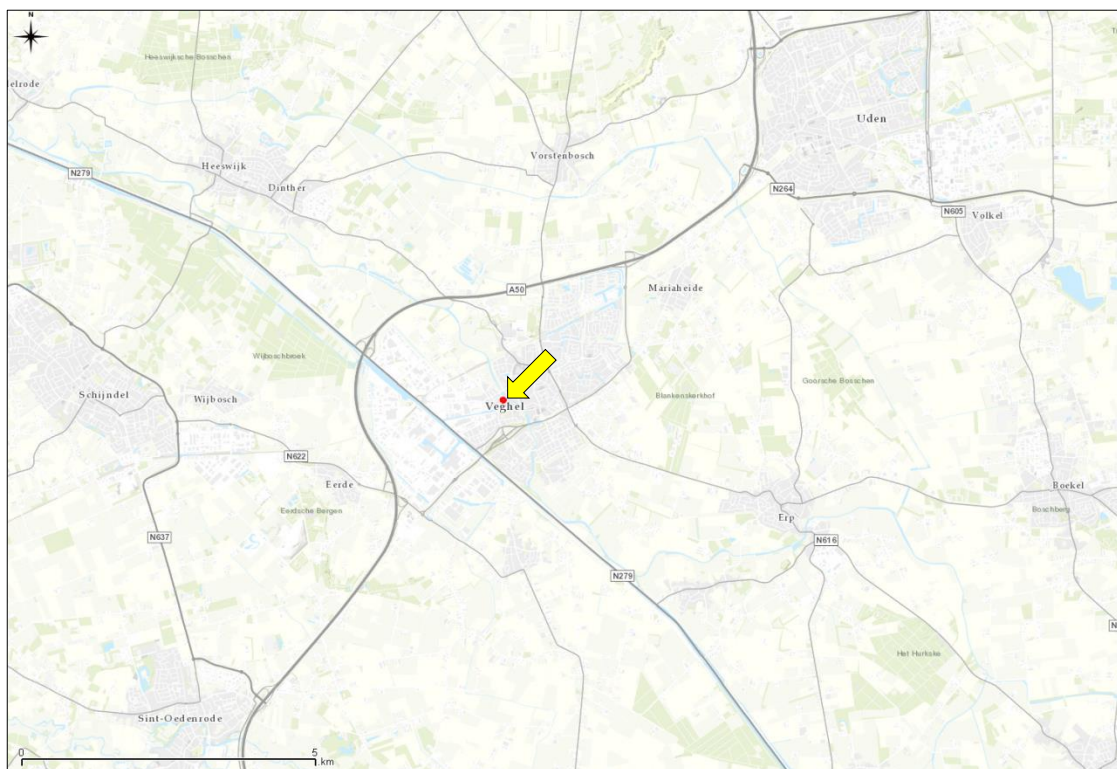
In de quickscan zijn de gevolgen van de ruimtelijke ingreep afgezet tegen de aanwezige natuurwaarden vanuit de Wet Natuurbescherming en planologisch beschermde natuurwaarden. Deze werkwijze vloeit voort uit de brochure 'Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen' van het Ministerie van Economische Zaken van december 2016.

Om een beeld te krijgen van de natuurwaarden is op 19 september 2017 door een ecooloog van BRO¹ een verkennend veldbezoek gebracht aan het plangebied en de directe omgeving hiervan. Tijdens het veldbezoek is gelet op de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten op basis van het aanwezige habitat en nest/verblijfsmogelijkheden. Daarnaast is aan de hand van verspreidingsatlassen, andere standaardwerken en op basis van 'expert judgement' is nagegaan welke beschermde planten- en diersoorten er voor kunnen komen binnen en nabij het plangebied en zijn omtrent gebiedsbescherming gegevens van de provincie Noord-Brabant geraadpleegd. Actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna zijn uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd middels de quickscanhulp. Aan de hand van het verkennende onderzoek is vervolgens beoordeeld welke beschermde soorten daadwerkelijk voor (kunnen) komen binnen het plangebied en is er vervolgens een inschatting gemaakt van de effecten van de ruimtelijke ontwikkeling op beschermde natuurwaarden.

¹ BRO is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus en heeft als doel kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging. Onze werkzaamheden voeren wij dan ook uit volgens de door het NGB vastgestelde gedragscode (versie juni 2008, aangevuld in februari 2010). De medewerkers binnen de discipline ecologie voldoen aan de door het Ministerie van EZ genoemde voorwaarden voor ter zake deskundigen op het gebied van ecologisch onderzoek.

Beschrijving van het plangebied

Het plangebied is gelegen aan de Beatrixsingel 1a in de stedelijke kern van Veghel. In figuur 1 is de topografische ligging van het plangebied weergegeven.

Figuur 1. Topografische kaart ligging van het plangebied

Huidige situatie

Het plangebied bestaat momenteel uit een oude school met schoolplein. Het plein is deels verhard, er staan enkele bomen en ander opgaand groen.

In figuur 2 is een luchtfoto van het plangebied en de directe omgeving weergegeven. De figuren 3 t/m 10 geven een impressie van het plangebied, middels foto's die zijn genomen tijdens het verkennende veldbezoek.

Figuur 2. Luchtfoto van het plangebied en de directe omgeving

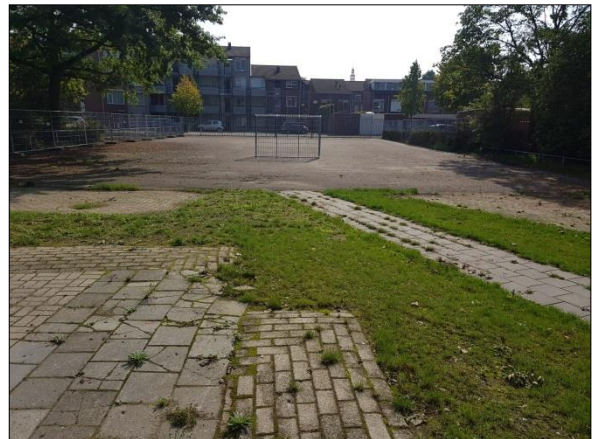
Figuur 3. Zijde van complex waar extra appartementen aangebouwd worden

Figuur 4. Noordzijde complex

Figuur 5. Complex en twee zomereiken van oostzijde

Figuur 6. Veld aan zuidzijde plangebied

Figuur 7. Zuidzijde van complex

Figuur 8. Binnenzijde nok complex

Figuur 9. Versleten dakbetimmering

Figuur 10. Open stootvoegen

Toekomstige situatie

In het pand zullen inwendig 14 appartementen worden gerealiseerd, en er wordt een deel aangebouwd waar nog eens 6 appartementen in worden gerealiseerd (zie figuur 11). De eik achter het gebouw zal blijven staan.

Figuur 11. Toekomstige situatie plangebied

Toetsing gebiedsbescherming

Wettelijke gebiedsbescherming

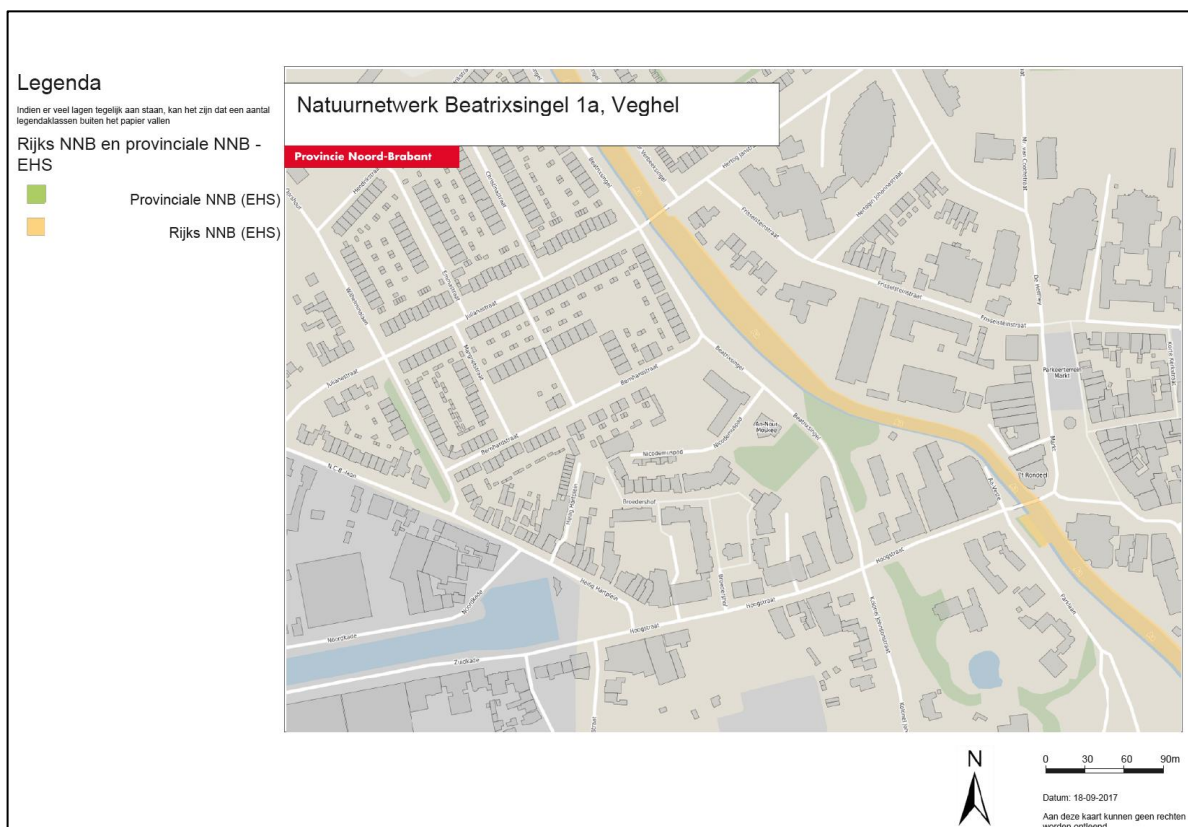
De Wet natuurbescherming, heeft voor wat betreft gebiedsbescherming, betrekking op de Europees beschermde Natura 2000-gebieden. De Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden worden in Nederland gecombineerd als Natura 2000-gebieden aangewezen. Als er naar aanleiding van projecten, plannen en activiteiten mogelijkwerijs significante effecten optreden, dienen deze vooraf in kaart gebracht en beoordeeld te worden. Projecten, plannen en activiteiten die mogelijk een negatief effect hebben op de beschermde natuur in een Natura 2000-gebied zijn vergunningsplichtig.

Het plangebied is niet gelegen binnen de grenzen van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000-gebied. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, "Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek", bevindt zich op circa 16,5 kilometer afstand ten noordwesten van het projectgebied. Indien er sprake zou zijn van een effect, betreft dit een extern effect, zoals toename van geluid, licht of depositie van stikstof. Een dergelijk effect op dit gebied is vanwege de afstand tot het plangebied en de aard van de voorgenomen plannen (realisatie 23 appartementen binnen bestaande bebouwing, waarvan 6 nieuwbouw) verwaarloosbaar. Vervolgonderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming, onderdeel Natura 2000, wordt dan ook niet noodzakelijk geacht.

Gebiedsbescherming vanuit provinciaal beleid

Conform artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming dragen gedeputeerde staten in hun provincie zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd 'Natuurnetwerk Nederland'. Zij wijzen daartoe in hun provincie gebieden aan die tot dit netwerk behoren. Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen: Ecologische Hoofdstructuur (EHS)) is een samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuurgebieden. De planologische begrenzing en beschermingsregimes van het Natuurnetwerk loopt via het traject van de provinciale ruimtelijke structuurvisies en verordeningen. De provinciale groenstructuur bestaande uit het Natuurnetwerk Brabant is ruimtelijk vastgelegd in de Verordening Natuurbescherming Noord-Brabant. Het netwerk wordt gevormd door kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingzones met als doel natuurgebieden beter met elkaar en met het omringende agrarisch gebied te verbinden. Activiteiten in deze gebieden zijn alleen toegestaan als ze geen negatieve effecten hebben op de wezenlijke kenmerken of waarden of als deze kunnen worden tegengegaan met mitigerende maatregelen.

Het plangebied is niet gelegen binnen het nationaal Natuurnetwerk (zie figuur 12). Het dichtstbijzijnde Natuurnetwerk is ongeveer 20 meter ten noorden van het plangebied. De betreft de watergang de Aa. Gezien de aard van de voorgenomen plannen (intern verbouwen van een bestaand gebouw en nieuwe aanbouw) zullen de wezenlijke kenmerken en waarden van de huidige staat van het natuurnetwerk niet worden aangetast. Vervolgonderzoek in het kader van het Natuurnetwerk Nederland wordt dan ook niet noodzakelijk geacht.

Figuur 12. Ligging Natuurnetwerk Nederland (oranje) ten opzichte van perceel plangebied (rood omlijnd). Groen is onderdeel van de achtergrond.

Toetsing beschermde houtopstanden

De bescherming van houtopstanden, conform de Wet natuurbescherming, heeft betrekking op alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van tien are of meer of rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gelegen buiten de bebouwde kom. Wanneer houtopstanden worden geveld, niet vallende onder artikel 4.1 van de Wet natuurbescherming, geldt een meldingsplicht bij Gedeputeerde Staten van desbetreffende provincie (artikel 4.2 Wnb). Indien er geen bezwaar is om de houtopstanden te kappen, verplicht artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming om binnen 3 jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand op dezelfde grond houtopstanden opnieuw aan te planten. Er geldt een algehele vrijstelling van de herplantplicht voor houtopstanden die gekapt worden in het kader van natuurbeheer en natuurbehoud.

Aangezien het plangebied zich binnen de bebouwde kom bevindt is toetsing aan het onderdeel houtopstanden conform de Wet natuurbescherming bij dit plan niet aan de orde.

Toetsing soortenbescherming

De Wet natuurbescherming heeft, voor wat betreft soortenbescherming, betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek)vogels, reptielen en amfibieën, een aantal vissen, libellen en vlinders, enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten en een aantal vaatplanten. Voor alle soorten, dus ook voor de soorten die niet onder de aangewezen bescherming vallen, of die zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht, geldt de zogenaamde 'algemene zorgplicht' (art. 1.10 Wnb). Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aan aanwezige soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen. De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er een ontheffing of vrijstelling is verleend.

Vanaf 1 januari 2017 moet, onder de Wet natuurbescherming, bij ruimtelijke ontwikkelingen naast de zorgplicht ook rekening gehouden worden met juridisch zwaarder beschermde soorten vanuit nationaal en Europees oogpunt. Beschermde soorten vanuit nationaal oogpunt betreffen soorten uit 'bijlage A en B' van de Wet natuurbescherming. Beschermde soorten vanuit Europees oogpunt betreffen soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, de soorten uit Bijlage 1 en 2 Verdrag van Bern, en Bijlage 1 verdrag van Bonn, en alle in Europa inheemse vogels (Vogelrichtlijn).

Op de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het Ministerie van LNV (augustus 2009) wordt onderscheid gemaakt in verschillende categorieën vogelnesten. Van de meeste vogelsoorten zijn de nesten uitsluitend beschermd wanneer deze tijdens de broed- en nestperiode in gebruik zijn. Het gaat om soorten die jaarlijks nieuwe nesten maken. Van een aantal soorten roofvogels en uilen, koloniebroeders en gebouw bewonende vogelsoorten ('categorie 1-4 soorten') zijn de nesten en de functionele leefomgeving jaarrond beschermend. Ten slotte is er een categorie nesten van vogelsoorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed, maar die over voldoende flexibiliteit beschikken om, als die broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen ('categorie 5-soorten'). Vooralsnog is het uitgangspunt dat deze indeling gehandhaafd blijft, totdat de provincies deze hebben aangepast en vastgesteld.

Komen soorten van de hierboven genoemde beschermingsregimes voor, dan is de eerste vraag of de voorgenomen activiteit effecten heeft op de beschermde soorten. Treden er effecten op, dan dient er gekeken te worden of er vrijstelling verleend kan worden (al dan niet door te werken volgens een goedgekeurde gedragscode), of dat er een alternatieve oplossing mogelijk is waardoor er geen negatief effect kan plaatsvinden. Indien dit niet mogelijk is, zal ontheffing aangevraagd moeten worden op basis van een geldig wettelijk belang, waarbij de gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten niet in het geding komt. De ontheffing kan dan onder voorwaarden worden verleend.

Vogels

Het dak van het gebouw biedt potentiële nestgelegenheid aan de huismus en gierzwaluw (beide jaarrond beschermd). Onder de daken van het complex kunnen zich één of meerdere nesten bevinden. Daarnaast kan de begroeiing functioneren als essentiële schuilgelegenheid voor huismussen. Verder is het dak van de woningen geschikt als nestlocatie voor soorten zonder jaarrond beschermde nesten als spreeuw en zwarte roodstaart. In de opgaande beplanting in de tuinen bevinden zich geen (potentiele) jaarrond beschermde nesten van vogels als sperwer en ransuil. In het opgaand groen kan wel een soort als merel, winterkoning, roodborst, heggenmus en houtduif tot broeden komen.

Subconclusie

De aanbouw die aan het complex wordt gebouwd zal geen potentiële verblijfplaatsen van de huismus of gierzwaluw ongeschikt maken. Bij werkzaamheden aan het dakpannen dak kunnen wel nestlocaties worden verstoord of zelfs verloren gaan. Afhankelijk van de exacte invulling van de werkzaamheden aan het dak dient op basis van de nader te verkrijgen informatie worden bepaald of er bij uitvoering sprake is van overtreding. Indien van toepassing zal bij de aanwezigheid van een of meerdere nesten van huismus en/of gierzwaluw door het treffen van maatregelen, zoals het aanbieden van tijdelijke nestkasten, werken buiten de gevoelige periode en het geschikt maken van de nieuwbouw en omgeving de functionaliteit van de nesten behouden moeten blijven en schade aan individuen moeten worden voorkomen. Door het behoud van de functionaliteit, zorgvuldig te handelen en het hier hooguit enkele nesten zal betreffen, zal de gunstige staat van instandhouding van de lokale populatie huismussen en gierzwaluwen door de voorgenomen nieuwbouw zeker niet in het geding komen.

Bij de uitvoeringsfase van de voorgenomen plannen kan er ook verstoring van broedende vogels plaatsvinden waarvan het nest niet jaarrond is beschermd. Voor de betreffende soorten als geldt dat, indien de werkzaamheden ter plaatse van beplanting en/of potentiële nestlocaties in het gebouw buiten het broedseizoen worden uitgevoerd, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot overige broedvogels. In de Wet natuurbescherming wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen. De voorgenomen plannen zullen geen afname van essentieel broedhabitat veroorzaken van een dergelijke vogelsoort, inbreuk op de gunstige staat van instandhouding van lokale populaties is dan ook uitgesloten.

Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens van de Zoogdiervereniging is het plangebied gelegen in een deel van Nederland waar de volgende vleermuissoorten kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis en watervleermuis.

Het gebouw heeft geschikte openingen onder de dakbetimmering aan de kopse kanten, langs de kantpannen en enkele kieren tussen de muren o.a. bij de schoorsteen. Daarnaast bevinden zich in enkele muurdelen open stootvoegen die toegang geven tot de spouwmuur. Daarmee beschikt het gebouw over potentiële zomer-, paar-, kraam-, en winterverblijfplaatsen voor vleermuizen. De bomen binnen en langs het plangebied bevatten geen holen, spleten of loshangend schors, die gebruikt zouden kunnen worden als verblijfplaats. Er is geen sprake van het aantasten van (essentieel) foerageergebied en/of vliegroutes.

Subconclusie

Wanneer er werkzaamheden aan het dak plaatsvinden, de spouwmuur geïsoleerd wordt en/of wanneer geschikte openingen (tijdelijk) onbruikbaar worden gemaakt, zijn negatieve effecten op vleermuizen niet op voorhand uit te sluiten. Afhankelijk van de exacte invulling van de werkzaamheden dient op basis van de nader te verkrijgen informatie worden bepaald of er bij uitvoering sprake is van overtreding. Indien van toepassing dient door het treffen van maatregelen; zoals het aanbieden van vleermuiskasten en werken buiten de gevoelige periode, de functionaliteit van de betreffende verblijfplaats behouden te blijven en schade aan individuen te worden voorkomen. Door het behoud van de functionaliteit en door zorgvuldig te handelen, zal de gunstige staat van instandhouding van de betreffende vleermuissoort niet in het geding. De maatregelen, omschreven in een activiteitenplan, dienen

afhankelijk van de situatie mogelijk ter goedkeuring worden voorgelegd aan de provincie Noord-Brabant middels een ontheffingsaanvraag.

Grondgebonden zoogdieren

De tuin en speelplaats in het plangebied vormt matig geschikt habitat voor enkele grondgebonden zoogdieren. Soorten als konijn, egel, huisspitsmuis, rosse woelmuis en bosmuis kunnen in het opgaand groen in het plangebied worden waargenomen. Door de aanwezigheid van voldoende alternatief foerageergebied betreft de ontwikkeling geen afname van essentieel foerageergebied voor deze soorten. Daarbij geldt voor al deze soorten een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. In het kader van de zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om tijdens de werkzaamheden voldoende zorg te dragen voor (incidenteel) aanwezige individuen, met name een relatief trage soort als de egel die onder dichte beplanting verscholen kan zitten. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. Dieren moeten de gelegenheid krijgen om het werkgebied zelfstandig en veilig te kunnen verlaten. Indien noodzakelijk dienen soorten zorgvuldig te worden verplaatst naar buiten het werkgebied.

Volgens de verspreidingsgegevens komen in de omgeving van het plangebied ook de niet vrijgestelde soorten hermelijn, wezel, bunzing, eekhoorn, steenmarter en das voor. De binnenstedelijke locatie van het plangebied biedt weinig tot geen geschikt habitat voor dergelijke soorten, met uitzondering van de steenmarter. Daarbij zijn in de bomen ook geen (potentiele) eekhoornnesten aangetroffen. Een opportunistische soort als de steenmarter komt ook veelvuldig voor in stedelijk gebied, waar het onder andere verblijft op loze zolder en leegstaande panden. Naast dat het gebouw binnen het plangebied niet over geschikte toegangsmogelijkheden beschikt, zijn er in pandig ook geen sporen van de steenmarter aangetroffen. Op basis hiervan kan met voldoende zekerheid worden gesteld dat het gebouw momenteel geen functie als vaste rust- en verblijfplaats van de steenmarter vervult. De aanwezigheid van andere strenger beschermde grondgebonden zoogdiersoorten zijn op basis van de verspreidingsgegevens en/of het ontbreken van geschikt habitat eveneens redelijkerwijs uitgesloten.

Subconclusie

Met de ontwikkeling binnen het plangebied gaat geen (essentieel) leefgebied van een grondgebonden zoogdiersoort verloren. Inbreuk op de gunstige staat van instandhouding van lokale populaties van soorten is niet aan de orde. In het kader van de zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor (incidenteel) aanwezige individuen.

Reptielen

Volgens verspreidingsgegevens van RAVON zijn in de omgeving van het plangebied waarnemingen bekend van de levendbarende hagedis. De waarnemingen hebben betrekking op de natuurgebieden in de buurt. Het plangebied zelf en de directe binnenstedelijke omgeving biedt geen geschikt habitat voor deze soorten. Het voorkomen ervan binnen het plangebied is daarmee dan ook uitgesloten.

Subconclusie

Negatieve effecten op reptielen zijn op voorhand uitgesloten.

Amfibieën

In de omgeving van het plangebied zijn algemene soorten bekend als bruine kikker, gewone pad, bastaardkikker en kleine watersalamander. Binnen het plangebied kan een dergelijke algemeen voorkomende soort onder de bodemdekkende beplanting worden aangetroffen. Bij ruimtelijke ontwikkeling geldt voor deze soorten een provinciale vrijstelling.

Volgens de verspreidingsgegevens zijn in de omgeving van het plangebied ook de niet vrijgestelde poelkikker, rugstreeppad, alpenwatersalamander en kamsalamander bekend. Het plangebied bevat echter geen oppervlaktewater. Ook de naastgelegen Aa vormt mede door de stroming en aanwezigheid van vissen geen geschikt voortplantingswater voor dergelijke minder algemene soorten. Daarbij hebben de waarnemingen van dergelijke soorten op het buitengebied van Veghel of natuurgebieden in de omgeving. Hierdoor is de aanwezigheid van dergelijke strenger beschermde soorten binnen het plangebied redelijkerwijs uitgesloten.

Subconclusie

De voorgenomen plannen zullen geen afname van geschikt essentieel habitat van een amfibieënsoort veroorzaken, inbreuk op de gunstige staat van instandhouding van populaties is dan ook uitgesloten. In het kader van de zorgplicht is het wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor eventueel passerende individuen.

Vissen

Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater binnen het plangebied kan deze soortgroep buiten beschouwing worden gelaten.

Subconclusie

Negatieve effecten op beschermde vissen zijn op voorhand uitgesloten.

Ongewervelde diersoorten

In de ruime omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van speerwaterjuffer en beekrombout. Deze soorten stellen echter zeer specifieke eisen aan hun habitat, wat in het plangebied niet aanwezig is. Aantasting van (deel)populaties van een beschermde libellen- of vlindersoort is met zekerheid niet aan de orde. De aanwezigheid van de andere beschermde ongewervelde soorten, zoals vliegend hert, Europese rivierkreeft en platte schijfhoren, is eveneens uitgesloten. Binnen het plangebied en in de omgeving is hiervoor geen geschikt habitat aanwezig.

Subconclusie

Negatieve effecten voor beschermde ongewervelde soorten zijn op voorhand uitgesloten.

Vaatplanten

In de directe omgeving van het plangebied zijn beschermde soorten bekend als grote leeuwenklauw en ruw parelzaad. Deze soorten stellen echter zeer specifieke eisen aan hun standplaatsen. Gezien de huidige gebruik van het binnenstedelijke plangebied met enkele aangelegde plantsoenen is de (natuurlijke) aanwezigheid van groeiplaatsen van beschermde plantensoorten binnen het plangebied uitgesloten. Tijdens het veldbezoek zijn daarbij ook geen beschermde soorten (muur)planten aangetroffen.

Subconclusie

Negatieve effecten voor beschermde vaatplanten worden op voorhand uitgesloten.

Conclusies

Door voorgenomen herontwikkeling heeft gezien de afstand en/of de aard van de plannen geen negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden of de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Brabant. Het onderdeel houtopstanden is bij dit plan niet aan de orde. Gelet op de potentiële ecologische waarden binnen en nabij het plangebied zijn de voorgenomen plannen uitvoerbaar, mits voorafgaand en tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden het bepaalde in de Wet natuurbescherming, onderdeel soorten, in acht te worden genomen.

- Afhankelijk van de exacte invulling van de werkzaamheden is mogelijk nader onderzoek benodigd naar de functionaliteit van de bebouwing voor huismus, gierzwaluw en/of vleermuizen. Indien van toepassing kunnen, middels het tijdig treffen van de juiste maatregelen en het (afhankelijk van de situatie) aanvragen van een ontheffing, de betreffende werkzaamheden alsnog worden uitgevoerd. Aangezien de eventueel benodigde maatregelen eenvoudig binnen het plangebied zelf kunnen worden toegepast, voorziet BRO geen bezwaren ten aanzien van het verkrijgen van een eventueel benodigde ontheffing. De mogelijke aanwezigheid van huismussen, gierzwaluwen en/of vleermuizen vormt dan ook geen belemmering voor de bestemmingsplanwijziging.
- Ten aanzien van broedvogels zonder jaarrond beschermde nesten dienen, om overtreding op voorhand te voorkomen, werkzaamheden aan het opgaand groen en het dak buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd.
- Ten behoeve van binnen het plangebied (incidenteel) aanwezige algemene soorten dient de zorgplicht in acht te worden genomen.

Samenvatting

In onderstaande tabel is samengevat of de voorgenomen ontwikkeling negatieve effecten kan hebben op beschermde soorten en/of gebieden, en wat de eventuele vervolgstappen zijn, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningtrajecten. In de tabel is tevens weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel I. Overzicht (potentiele) aanwezigheid beschermde soorten/gebieden en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Potentieel aanwezig	Sprake van verstoring	Vervolgtraject / maatregelen	Bijzonderheden / opmerkingen
Broedvogels	Algemeen	Ja	Mogelijk	Werkzaamheden aan beplanting en dak buiten broedseizoen uitvoeren	Globale broedseizoen loopt van maart tot half augustus
	Jaarrond beschermd	Ja	Mogelijk	Afhankelijk van exacte invulling werkzaamheden is naderonderzoek huismus en gierzwaluw nodig	bij aanwezigheid is afhankelijk van de situatie mogelijk een ontheffing nodig
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	Ja	Mogelijk	Afhankelijk van exacte invulling werkzaamheden is vervolgonderzoek nodig	bij aanwezigheid is afhankelijk van de situatie mogelijk een ontheffing nodig
	Foerageerhabitat	Minimaal	Nee	-	-
	Vliegroutes	Nee	Nee	-	-
Grondgebonden zoogdieren		Ja	Mogelijk	Zorgplicht	-
Reptielen		Nee	Nee	-	-
Amfibieën		Minimaal	Incidenteel mogelijk	Zorgplicht	-
Vissen		Nee	Nee	-	-
Ongewervelden		Nee	Nee	-	-
Vaatplanten		Nee	Nee	-	-

Gebiedsbescherming	Afstand tot gebied	Sprake van aantasting	Vervolgtraject	Bijzonderheden / opmerkingen
Natura 2000	ca. 16.5 km	Nee	-	geen externe versturende factoren
Natuurnetwerk Nederland	ca. 20 m	Nee	-	wezenlijke ecologische waarde en kenmerken blijven gelijk
Houtopstanden	-	Nee	-	Niet van toepassing

Geraadpleegde bronnen

Algemene Literatuur

- Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (red.) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden / European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Dietz C., O. von Helversen & D. Nill 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. De Fontein/Tirion Uitgevers, Utrecht.
- Limpens, H., J. Regelink & R. Koelman 2010. Vleermuizen en planologie. Zoogdierverseniging, Nijmegen.
- Ministerie van Economische Zaken 2016. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3, december 2016. Ministerie van Economische Zaken, Den Haag.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. Nederlandse fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Algemene websites

- bij12.nl (kennisdocumenten van o.a. huismus, gierzwaluw en diverse vleermuissoorten)
- eis-nederland.nl (soortgegevens ongewervelden)
- floron.nl (soortgegevens planten)
- ravn.nl (soortgegevens amfibieën, reptielen en vissen)
- sovon.nl (soortgegevens vogels)
- synbiosys.alterra.nl/natura2000 (Natura 2000-gebieden)
- verspreidingsatlas.nl/planten (verspreidingsgegevens planten)
- vlinderstichting.nl (soortgegevens vlinders en libellen)
- wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2017-03-01 (wetteksten Wet natuurbescherming)
- www.zoogdierverseniging.nl (soortgegevens zoogdieren)

Provinciale websites

- www.brabant.nl (NNN en beschermde gebieden in Noord-Brabant)
- kaartbank.brabant.nl/viewer/app/Kaartbank (grenzen beschermde gebieden)
- www.dassenwerkgroepbrabant.nl (gegevens dat in Noord-Brabant)

Ecologisch vervolgonderzoek ***Beatrixsingel 1a te Veghel***

Gemeente Meierijstad

Eindrapport

Ecologisch vervolgonderzoek *Beatrixsingel 1a te Veghel*

Gemeente Meierijstad

Eindrapport

Rapportnummer: 211x09466_Beatringsingel_Veghel

Datum: 30 november 2018

Contactpersoon opdrachtgever: Mevr. Diana Opschoor, Area Wonen

Projectteam BRO: Jochem Rietbergen, Marcel Koen,
Martijn van de Schoot

Bron foto kaft: BRO, abstract

BRO is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus en heeft als doel kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging. Onze werkzaamheden voeren wij dan ook uit volgens de door het NGB vastgestelde gedragscode (versie juni 2008, aangevuld in februari 2010). De medewerkers binnen de discipline ecologie voldoen aan de door het Ministerie van EZ genoemde voorwaarden voor ter zake deskundigen op het gebied van ecologisch onderzoek. Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde protocollen en richtlijnen voor onderzoek.

BRO
Hoofdvestiging
Bosscheweg 107
5931 PK Boxtel
T +31 (0) 411 850 400
E info@bro.nl

B | **RO**
Ruimte | om *in* te leven

Inhoudsopgave

pagina

1. INLEIDING	2
1.1 Aanleiding	2
1.2 Doel	2
2. OMSCHRIJVING PLANGEBIED	3
2.1 Huidige situatie	3
2.2 Voorgenomen werkzaamheden / ingrepen	6
3. WERKWIJZE	8
3.1 Huismussen	8
3.2 Gierzwaluwen	9
3.3 Vleermuizen	10
4. RESULTATEN	13
4.1 Huismussen	13
4.2 Gierzwaluwen	13
4.3 Vleermuizen	13
4.4 Overige soorten	14
5. CONCLUSIE	15
6. BRONNEN	16
7. VERKLARENDE WOORDENLIJST	17

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

Opdrachtgever is voornemens om het pand van een schoolgebouw aan de Beatrixsingel 1a te verbouwen tot appartementen. Tijdens een veldbezoek is geconstateerd dat dit gebouw geschikte verblijfplaatsen bevat voor huismus, gierzwaluw en vleermuizen. Naar aanleiding hiervan is huismus-, gierzwaluw, en vleermuisonderzoek uitgevoerd in het seizoen van 2018, om aanwezige verblijfplaatsen van de betreffende soorten te kunnen identificeren. In dit rapport worden de resultaten van dit nader onderzoek gepresenteerd.

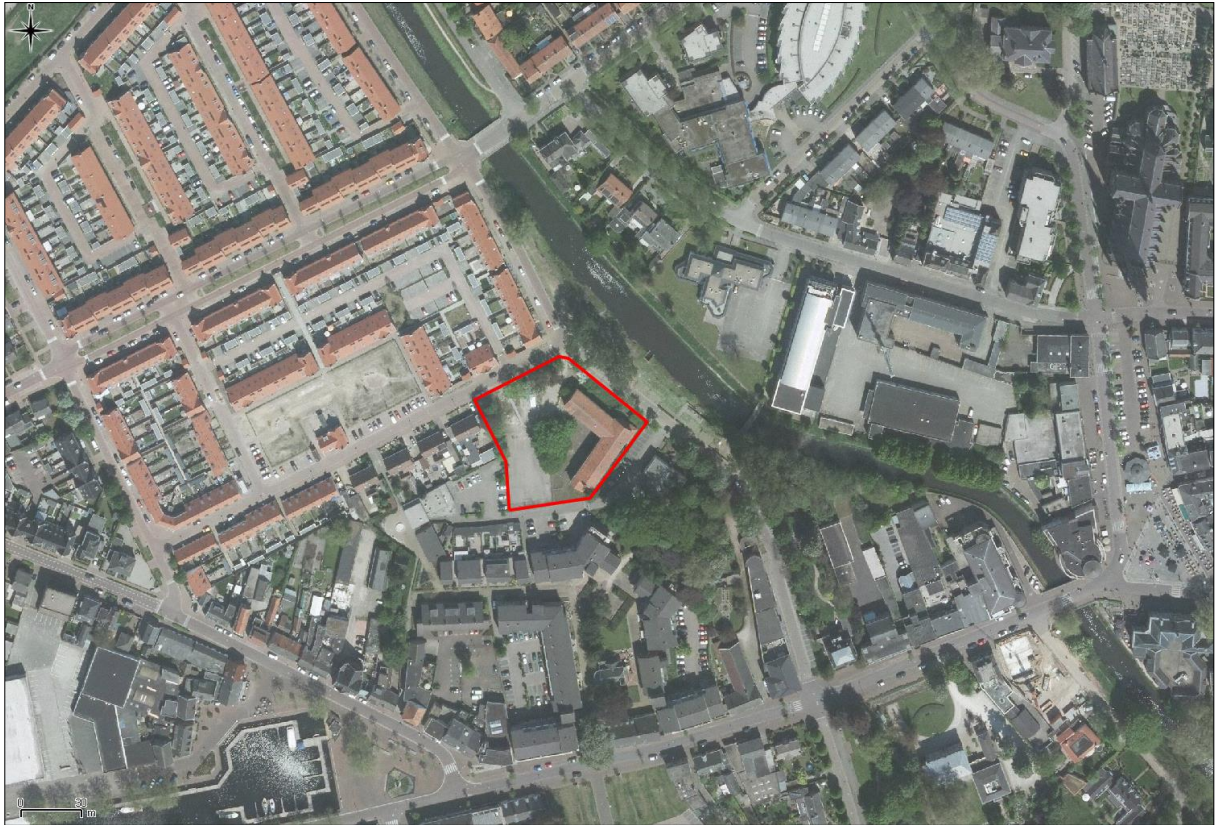
1.2 Doel

Dit onderzoek zal antwoord geven op de volgende vragen:

- Zijn er nestplaatsen van de huismus aanwezig in het gebouw?
- Zijn er nestplaatsen van de gierzwaluw aanwezig in het gebouw?
- Zo ja, hoeveel nestplaatsen van huismus en gierzwaluw betreft het hier?
- Zijn er verblijfsfuncties van vleermuizen aanwezig in het gebouw?
- Zo ja, welke soort, aantal en verblijfsfunctie m.b.t. vleermuizen betreft het hier?
- Leiden de werkzaamheden tot verlies of verstoring van nest- en/of verblijfplaatsen?
- Leidt de verbouwing tot overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming en is een ontheffingsaanvraag noodzakelijk?

Indien bij aanwezigheid van beschermde soorten het treffen van maatregelen noodzakelijk is, omdat de huidige nest/verblijfplaats komt te vervallen/wordt verstoord, dan zullen deze (mede ten behoeve van een mogelijke ontheffingsaanvraag) voldoende moeten worden onderbouwd middels een activiteitenplan/mitigatieplan, omdat met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid vast moet komen te staan dat de maatregelen ook daadwerkelijk de functie die het gebouw heeft voor de soort(en), doen behouden. Ook dient te worden getoetst of de huidige staat van instandhouding van de soort niet in het geding is.

Ten behoeve van het eventueel indienen van een ontheffing aanvraag dienen ook aspecten als doel, (wettelijk) belang en alternatievenafweging. Ook deze aspecten zullen in een later stadium, indien van toepassing, worden uitgewerkt.

Figuur 2. Luchtfoto van het plangebied en de directe omgeving

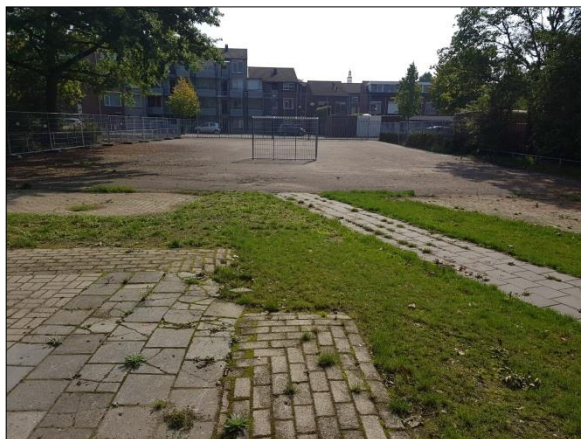
Figuur 3. Zijde van complex waar extra appartementen aangebouwd worden

Figuur 4. Noordzijde complex

Figuur 5. Complex en twee zomereiken van oostzijde

Figuur 6. Veld aan zuidzijde plangebied

Figuur 7. Zuidzijde van complex

Figuur 8. Binnenzijde nok complex

Figuur 9. Versleten dakbetimmering

Figuur 10. Open stootvoegen

2.2 Voorgenomen werkzaamheden / ingrepen

De herontwikkeling van het pand wordt samen mét de toekomstige bewoners van deze appartementen uitgevoerd. Voor dit zo'n anderhalf jaar durende proces is oktober 2017 een ontwikkelgroep ontstaan. Deze ontwikkelgroep denkt mee over de vormgeving van het pand en de invulling van het woonconcept. In de eerste verkenning zijn verschillende randvoorwaarden opgesteld en is een eerste situatieschets opgesteld (zie figuur 11).

Randvoorwaarden gemeente

- Grootste eik blijft staan
- Onderzoek kwaliteit andere bomen
- Waterberging op terrein
- Parkeren op terrein
- Speelvoorziening op terrein

Kaders Area

- Duurzaam ontwikkelen
- Behouden uitstraling gebouw
- Beheerbaarheid, betaalbaarheid
- Co-creatie met (potentiële) bewoners
- Goede relatie met omgeving

Figuur 11: Eerste verkenning Beatrixsingel (Bron: opdrachtgever)

Op verzoek van de toekomstige bewoners en de omwonenden is het oorspronkelijke plan van de nieuwbouw op het achter terrein komen te vervallen en vervangen door het optoppen van de zolderverdieping van de vleugel aan het Nicodemuspad. Hierdoor ontstaat er meer ruimte om het Nicodemuspad te betrekken bij de Oranjewijk en het groen achter de Don Bosco school.

In het bestaande pand zullen inpandig appartementen worden gerealiseerd. Daarnaast worden door middel van optopping van één van de vleugels (zuidelijke) en door een kleine aanbouw (circa 56 m²) aan de noord(west) vleugel extra ruimte voor appartementen gemaakt. In totaal is er in het te verbouwen gebouw ruimte voor maximaal 23 appartementen (zie impressie van de bebouwing in figuur 12). De twee eiken achter het gebouw zullen blijven staan.

De individuele buitenruimte wordt compact gehouden en aan de achterkant van het pand een gezamenlijke tuin aangelegd. De gemeente heeft de aanwezigen gevraagd of er een vertegenwoordiging van de omwonenden mee wil denken in het openbaar gebied. In deze werkgroep wordt gezocht naar een oplossing voor de positionering van het parkeren, het spelen en het groen zodat het Nicodemuspad een gelijkwaardige relatie krijgt met de Oranjewijk.

OPHOGING

Figuur 12: Toekomstige situatie plangebied (geel = bestaande schoolgebouw; wit = nieuwbouw) (Bron: opdrachtgever)

3. WERKWIJZE

3.1 Huismussen

Ten aanzien van de huismus zijn tussen 1 april en 15 mei 2018 twee veldbezoeken uitgevoerd, met een tussenliggende periode van minimaal 10 dagen, in de ochtenduren tussen 8.00 uur en 12.00 uur. Tabel II geeft een overzicht van de uitgevoerde veldbezoeken voor huismussen. Tijdens de veldbezoeken is gelet op de aanwezigheid van roepende huismussen. Mannetjes huismussen roepen met name in het voorjaar ('s ochtends) vaak vanaf de dakranden/goten waar hun nesten zich bevinden. Tevens is gedurende de veldbezoeken in de ochtend gelet op huismussen die (met nestmateriaal of voedsel) onder dakpannen of andere nestlocaties verdwijnen. Op basis van de veldbevindingen is bepaald of zich onder het dakpannen dak van de te renoveren woningen bevinden broedlocaties van de huismus bevinden. De onderzoeksinspanning is conform hetgeen is gesteld in het door BIJ12 uitgebrachte Kennisdocument Huismus, Versie 1.0 juli 2017.

Volgens de soortenstandaard kan de aanwezigheid van een nest van een huismus als volgt worden aangetoond:

1. een nestindicatieve waarneming:
 - een nest of nestbouw of
 - bezoek van een huismus aan een waarschijnlijke nestplaats (nest zelf vaak niet zichtbaar, maar grassprietten of veertjes steken uit) of
 - transport van voedsel of ontlastingspakketjes of
 - bedelende jongen in nest (vlak voor uitvliegen goed te horen, steken kopjes uit nestopening).
2. min. 1 waarneming in potentieel broedbiotoop in de periode 10 maart t/m 20 juni van:
 - een zingend mannetje (veelal op de dakrand) of
 - aanwezigheid van een paartje bij een potentiële nestplaats of
 - balts.

Afwezigheid van broedende huismussen is aangetoond, als er tijdens twee gerichte veldbezoeken in de periode 1 april tot en met 15 mei (met tien dagen tussen beide veldbezoeken) of tijdens vier gerichte veldbezoeken in de periode 10 maart tot en met 20 juni geen aanwezigheid kan worden aangetoond.

Tijdens de veldbezoeken waren de weersomstandigheden voor het waarnemen van huismussen gunstig. Tijdens geen van de veldbezoeken was de temperatuur lager dan 12 °C. De windsnelheid lag beneden de 3 bft, het was helder tot half bewolkt en er was geen sprake van neerslag (zie tabel I).

Tabel I. Bezoeken i.v.m. huismusinventarisaties

Datum	Type onderzoek	Tijdsduur onderzoek	Weer	Temp.
10-04-2018	Huismus	08.45-10.45	Wind gemiddeld 2 Bft Geheel bewolkt Geen neerslag	14 °C
04-05-2018	Huismus	09.00-11.00	Wind gemiddeld 2 Bft Onbewolkt Geen neerslag	12 °C

3.2 Gierzwaluwen

Voor de gierzwaluw zijn in de periode van half mei tot half juli 2018 drie veldbezoeken uitgevoerd met een tussenliggende periode van minimaal 10 dagen. Tabel III geeft een overzicht van de uitgevoerde veldbezoeken voor gierzwaluwen. De veldbezoeken zijn gedurende de avondschemering voor zons- ondergang uitgevoerd. In de betreffende periode scheren groepen gierzwaluwen langs gevels van panden waarin zich nesten bevinden. De vrouwtjes die zich op het nest bevinden beantwoorden vervolgens het “gieren” van langs vliegende groepen soortgenoten. Bovendien zijn tijdens de avondsche- mering vaak invliegende vogels waar te nemen. De onderzoeksinspanning is conform hetgeen is ge- steld in het BIJ12 Kennisdocument Gierzwaluw, Versie 1.0, juli 2017.

De Gierzwaluw is een trekvogel die pas vanaf eind april in Nederland terugkeert vanuit Afrikaanse wintergronden. Kolonies zijn snel herkenbaar doordat de vogels geregeld bij de nesten zwermen en roepen. Deze waarnemingen zijn echter indicatief. Het vaststellen van een broedgeval geschiedt door het waarnemen van een in- of uitvliegende vogel.

De afwezigheid van broedende gierzwaluwen kan voldoende aannemelijk gemaakt worden als er geen waarnemingen zijn verricht die duiden op de aanwezigheid van een nest na:

- minimaal 3 inventarisatiemomenten met een tussenliggende periode van minimaal 10 dagen
- waarvan minimaal 1 inventarisatie tussen 20 juni en 7 juli (jongen aanwezig)
- tussen 2 uur voor zonsondergang tot zonsondergang
- tijdens goede (droge) weersomstandigheden.

Tijdens de veldbezoeken waren de weersomstandigheden voor het waarnemen van gierzwaluwen gunstig. Tijdens geen van de veldbezoeken was de temperatuur lager dan 16 °C. De windsnelheid lag beneden de 4 beaufort en er was geen sprake van neerslag (zie tabel II).

Tabel II. Bezoeken i.v.m. gierzwaluwinventarisaties

Datum	Type onderzoek	Tijdsduur onderzoek	Zon op/ onder	Weer	Temp.
15-05-2017	Gierzwaluw	19.30 -21.30	21.24	Wind gemiddeld 3 Bft Licht bewolkt Geen neerslag	22 °C
05-06-2017	Gierzwaluw	20.00 -22.00	21.51	Wind gemiddeld 2 Bft Half tot zwaar bewolkt Geen neerslag	19 °C
20-06-2017	Gierzwaluw	20.00-22.00	22.00	Wind gemiddeld 2 Bft Licht bewolkt Geen neerslag	26 °C

3.3 Vleermuizen

Voor vleermuizen zijn in de periode half mei tot en met september 2018 in totaal vijf aanvullende veldbezoeken uitgevoerd. Dit betreft de meest gunstige periode van het jaar waarin vleermuizen aantoonbaar van een onderzoeksgebied gebruik kunnen maken. Gedurende de periode mei tot en met half juli hebben de meeste soorten hun zomer- en kraamverblijfplaatsen bezet en zijn druk bezig met het grootbrengen van jonge dieren. Vanaf eind juli vallen de kraamkolonies uiteen, verspreiden de vrouwtjes zich en gaan op zoek naar het gezelschap van baltende mannetjes. Winterverblijfplaatsen zijn zeer lastig aan te tonen. Van zomerverblijfplaatsen, kraamverblijven en paarverblijfplaatsen mag zekerheidshalve aangenomen worden dat deze ook als winterverblijfplaats gebruikt kunnen worden, zolang de temperatuur niet te laag wordt (vorst).

De laatvlieger heeft als enige soort geen standaard invliegtijd. Het zwermgedrag is bij deze soort ook korter en kan al plaatsvinden vanaf 1 á 2 uur na het uitvliegmoment. Omdat het niet reëel is om de hele nacht binnen een of meerdere deelgebieden te zoeken naar laatvliegers, hebben in de periode half mei - half juli twee gerichte avondrondes (circa 2 uur na zonsondergang) plaatsgevonden met een tussenliggende periode van minimaal 30 dagen, ten behoeve van het aantonen/uitsluiten van zomer- en kraamverblijfplaatsen van de laatvlieger. Daar kraamgroepen van de gewone dwergvleermuis door het in- en uitvliegen in deze eerste twee uur ook goed waarneembaar zijn, dit mede in verband met de groepsgrootte en het tijdig terugkomen om de jongen te zogen, is hieromtrent door de betreffende straten met meerdere personen te doorlopen een voldoende betrouwbaar beeld verkregen omtrent de aan/afwezigheid van kraamverblijfplaatsen. Daarnaast is tijdens de extra avondronde ten behoeve van gierzwaluw ook nog een uur na zonsondergang gelet op uitvliegende vleermuizen en heeft er in de periode mei – juli tevens een ochtendronde (circa 2 uur voor zonsopkomst) plaatsgevonden ten behoeve van het aantonen/uitsluiten van zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Vervolgens hebben in de periode half augustus - eind september twee avondrondes, met een tussenliggende periode van minimaal 20 dagen, plaatsgevonden ten behoeve van het aantonen/uitsluiten van de functie paarverblijfplaats. Ten behoeve van het indiceren van een massawinterverblijfplaats, is de

eerste avondronde vóór september 2017 uitgevoerd. Tabel IV geeft een overzicht van de uitgevoerde veldbezoeken voor vleermuizen.

De inventarisatiemethode is conform de richtlijnen van het protocol voor vleermuisonderzoek (versie maart 2017), dat is opgesteld door het vleermuisvakberaad van het Netwerk Groene Bureaus en de Zoogdiervereniging. Dit protocol schrijft voor dat de onderzoeksinspanningen afhankelijk zijn van de te verwachten soorten en functies. Het protocol heeft tot doel het belang van de functies van onderzoekslocaties voor soorten vleermuizen effectief en efficiënt vast te stellen dan wel uit te sluiten. In het bijzonder wanneer de aanwezigheid van gebiedsfuncties of soorten wordt uitgesloten, zou een onderzoek volgens het protocol als juridisch voldoende moeten worden aangemerkt.

Gezien de grootte en onoverzichtelijkheid van het terrein zijn de avondrondes en de ochtendronde in de periode half mei – half juli uitgevoerd door twee deskundige ecologen per veldronde. De veldbezoeken in de paarperiode zijn uitgevoerd door een deskundige ecooloog, omdat vleermuizen op de betreffende onderzoeksmomenten gedurende een langere periode nabij hun verblijfplaats rondvliegen/zwermen. Tijdens de veldbezoeken is voornamelijk gelet op uitvliegende, invliegende of zwerrende vleermuizen. Daarnaast is er ook gelet op foeragerende en passerende vleermuizen. Tijdens de twee laatste veldbezoeken is voornamelijk gelet op sociale geluiden. In de periode half augustus - september produceren mannetjes vleermuizen de meeste sociale geluiden vanuit of vliegend rondom bebouwing om vrouwtjes te lokken.

Alle veldbezoeken zijn uitgevoerd met behulp van een batdetector (Pettersson M500-384) met opnamemogelijkheid en weergave van sonogrammen. Een batdetector zet het voor het menselijk gehoor niet hoorbare ultrasone geluid van vleermuizen om naar frequenties die wel hoorbaar zijn. Op basis van de geluidsfrequenties en ritmes kunnen verschillende soorten vleermuizen worden onderscheiden. De opnamemogelijkheid is belangrijk omdat de geluidsopnames kunnen worden gebruikt voor het determineren van soorten die op basis van hun geluid moeilijk zijn te onderscheiden (met name *Myotis*-soort) en waarbij het sonogram uitsluitsel kan geven.

Tijdens de veldbezoeken waren de weersomstandigheden voor het waarnemen van vleermuizen gunstig. De weersomstandigheden voldoen aan de protocollaire eisen voor vleermuizen onderzoek: temperatuur niet lager dan 12 °C, de windsnelheid beneden de 5 Beaufort en geen sprake van neerslag, anders dan lichte motregen (zie tabel III).

Tabel III. Bezoeken i.v.m. vleermuisinventarisaties

Datum	Type onderzoek	Tijdsduur onderzoek	Zon op/ onder	Weer	Temp.
15-05-2018	Vleermuizen (kraam- en zomerverblijf)	21.30 -23.30	21.24	Wind gemiddeld 3 Bft Licht bewolkt Geen neerslag	22 °C
17-05-2018	Vleermuizen (kraam- en zomerverblijf)	03.45-05.45	05.44	Wind gemiddeld 3 Bft Zwaar bewolkt Geen neerslag	12 °C
20-06-2018	Vleermuizen (kraam- en zomerverblijf)	22.00-00.00	22.00	Wind gemiddeld 2 Bft Licht bewolkt Geen neerslag	26 °C
21-06-2018	Vleermuizen (kraam- en zomerverblijf)	03.30-05.30	05.21	Wind gemiddeld 3 Bft Half tot zwaar bewolkt Geen neerslag	12 °C
30-08-2018	Vleermuizen (kraam- en zomerverblijf)	23.00 - 01.00	20.30	Wind gemiddeld 2 Bft Half tot zwaar bewolkt Geen neerslag	18 °C
20-09-2018	Vleermuizen (paarverblijf en zwermplaats)	23.00 - 01.00	19.42	Wind gemiddeld 3 Bft Vrijwel geheel bewolkt Geen neerslag	23 °C

4. RESULTATEN

4.1 Huismussen

Nestlocaties

Er zijn tijdens de veldbezoeken geen nestlocaties van huismus aangetroffen, noch is er nestindicatief gedrag waargenomen. Er is hier erg weinig activiteit van huismus waargenomen, ook bij de woningen in de omgeving van het plangebied.

Leefgebied

Het groen op de binnenplaats en voortuin werd tijdens de veldbezoeken niet bezocht door huismussen. Het is daarmee redelijkerwijs uitgesloten dat dit tot essentieel leefgebied hoort van een nestlocatie van een huismus. De voorgenomen ingreep zal dan ook niet leiden tot het verloren gaan van (essentieel) leefgebied van de huismus.

Omgevingscheck

Huismussen zijn enkel waargenomen in de Bernhardstraat, rond het kruispunt met de Margrietstraat. Dit ligt op geruime afstand van het plangebied.

4.2 Gierzwaluwen

Binnen het plangebied is geen binding met gebouwen waargenomen. Op hoogte vlogen af en toe enkele gierzwaluwen. Wel was er binding met meerdere gebouwen in de Bernharstraat. Zo werd er veel gegierd van Bernhardstraat 31 tot 45, en hier zijn waarschijnlijk nestlocaties aanwezig. Ook is bij de ingebouwde neststenen aan de Beatrixsingel 1 minstens een steen in gebruik, dit is direct aan de andere zijde van de weg van het plangebied. Er is echter geen gierend gedrag waargenomen binnen het plangebied.

4.3 Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Er is geen binding met de gebouwen waargenomen. Aan de hand van het onderzoek zijn geen verblijfplaatsen aangetroffen binnen of in de directe omgeving van het plangebied.

Foeragerende vleermuizen

Tijdens de veldbezoeken zijn enkele foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. In het kraamseizoen werd vroeg op de avond gefoerageerd rond de binnenplaats, langs de populieren bij de Aa en rond de Aa zelf. Later op de avond trokken deze weg en vloog er slechts incidenteel een individu voorbij. In de ochtend was er zeer weinig activiteit, er werd niet gefoerageerd en af en toe vloog een gewone dwergvleermuis over.

In het paarseizoen werd door minder vleermuizen gevoerageerd, een enkele vleermuis maakte een rondje welke ook langs de noordzijde van het gebouw en de speelplaats kwam. Hierbij werden af en toe sociale roepjes gemaakt. Aan andere zijdes van het gebouw was het erg rustig, ook bij de Aa en de populieren die daar staan.

Gezien de beperkte kap en het beperkte gebruik door vleermuizen zullen de voorgenomen plannen niet leiden tot een afname in essentiële foerageermogelijkheden.

Vliegroutes

Op de twee avonden in het kraamseizoen werd een vliegroute waargenomen die door ca 20 gewone dwergvleermuizen werd gebruikt. Deze liep van het gebied tussen de Bernhardstraat en Nicodemuspad vanuit het westen noordelijk langs het onderzochte gebouw af richting de Aa. Gezien er voldoende bebouwing en begroeiing in de buurt is zal deze exacte route niet essentieel zijn voor vleermuizen. Daarnaast blijft deze grotendeels behouden. In de ochtend en tijdens het paarseizoen zijn geen vliegroutes waargenomen.

4.4 Overige soorten

Tijdens alle veldbezoeken is tevens gelet op andere (vogel)soorten als kauw en spreeuw. Deze zijn in dit geval niet aangetroffen.

5. CONCLUSIE

De gevonden resultaten wijzen niet op een mogelijke aanwezigheid van nestlocaties van huismus of gierzwaluw dan wel rust- of verblijfplaatsen van vleermuizen. Ook functioneert het plangebied niet als essentieel leefgebied voor een van deze soorten. De aanwezigheid van vaste rust- of verblijfplaatsen van deze soorten is redelijkerwijs uit te sluiten.

Met de verbouwing van het gebouw aan de Beatrixsingel 1a te Veghel gaan geen verblijfplaatsen of nestlocaties verloren. Negatieve effecten door de fysieke ingrepen op huismussen, gierzwaluwen of vleermuizen zijn niet aan de orde. De ingreep leidt niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming, voor wat betreft huismussen, gierzwaluwen of vleermuizen.

De inventarisatie is een steekproef. Het is dan ook mogelijk dat soorten en functies niet waargenomen zijn, terwijl dat ze op een ander tijdstip wel aanwezig zijn. Dit is echter acceptabel, de Wet natuurbescherming vraagt een initiatiefnemer om alles te doen wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden. Met de gekozen methodes en inspanningen (conform het vleermuisprotocol versie 2017, en de kennisdocumenten Huismus Versie 1.0, BIJ12, juli 2017 en Gierzwaluw Versie 1.0, BIJ12, juli 2017) is dan ook voldoende invulling gegeven aan artikel 1.11 (Zorgplicht) van de Wet natuurbescherming voor wat betreft vleermuizen, gierzwaluw en huismus. Wat betreft dit onderzoek heeft de initiatiefnemer dan ook gedaan wat redelijkerwijs van hem/haar kan worden verwacht.

Voor de uitvoering van de werkzaamheden binnen het plangebied hoeven met betrekking tot ecologie geen verdere stappen te worden ondernomen.

Tabel III. Overzicht aanwezigheid beschermde soorten en te nemen type maatregelen

Soortgroep	Aanwezig	Overtreding	Maatregelen
Huisumus	Nee	Nee	-
Gierzwaluw	Nee	Nee	-
Vleermuizen	Nee	Nee	-
Overige soorten	Mogelijk	Mogelijk	Rekening houden met broedseizoen en zorgplicht

6. BRONNEN

- Dietz C., O. von Helversen & D. Nill 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noord-west-Afrika. De Fontein/Tirion Uitgevers, Utrecht.
- Kennisdocument Gewone dwergvleermuis, versie 1.0 BIJ12 juli 2017
- Kennisdocument Gierzwaluw, versie 1.0 BIJ12 juli 2017
- Kennisdocument Huismus, versie 1.0 BIJ12 juli 2017
- Limpens, H., J. Regelink & R. Koelman 2010. Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- Ministerie van Economische Zaken 2016. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3, december 2016. Ministerie van Economische Zaken, Den Haag.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. Nederlandse fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.
- Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2017) Vleermuisprotocol 2017, maart 2017.

7. VERKLARENDE WOORDENLIJST

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn/haar kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of verblijfplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kun oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Wet natuurbescherming is gemaakt om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Wet natuurbescherming een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Eén mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van de Wet natuurbescherming. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Vaste rust- of verblijfplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Wet natuurbescherming omschrijft niet exact wat een vaste rust- of verblijfplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kans sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Is een vleermuisverblijfplaats anders dan een kraamverblijf. Buiten de kraamperiode worden deze door vrouwtjes gebruikt, binnen de kraamperiode door individuele mannetjes.

